

TECHNICAL ASSISTANCE TO BUILD FOOD SAFETY CAPACITY FOR THE FISHERIES SECTOR

**ASISTANS TEKNIK POU KONSTWI KAPASITE
SEKIRITE ALIMANTÈ POU SEKTÈ LAPÈCH LA**

CARIFORUM

Netwayaj ak Sanitasyon nan transfòmasyon pwason

Fòmasyon pou Ocean Delight, Suriname

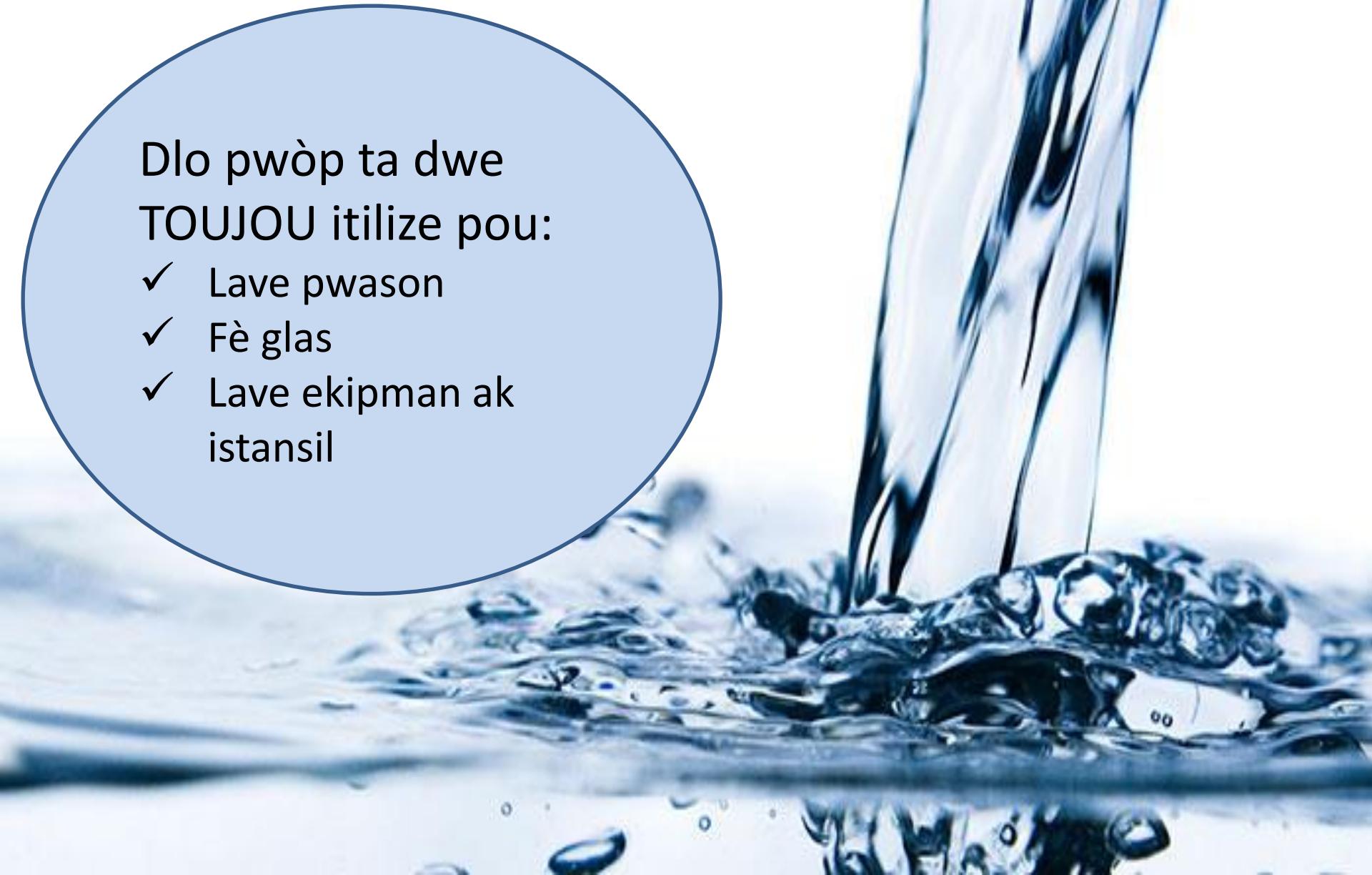
Prepare pa : Megapesca Lda Portugal

Rezulta aprantisaj

Nan fen sesyon sa a, ou ta dwe kapab:

- Konprann poukisa li enpòtan pou sèvi ak dlo pwòp nan transfòmasyon pwason.
- Fè distenksyon ant netwayaj ak dezenfeksyon.
- Konprann itilizasyon san danje pou netwaye pwodwi chimik yo.
- Fè yon apresyasyon pou enpòtans nan pwòpte nan ekipman ak sifas kontak manje, jesyon dechè dechè ak kontwòl sou ensèk nuizib manje.

Dlo pwòp ta dwe
TOUJOU itilize pou:

- ✓ Lave pwason
- ✓ Fè glas
- ✓ Lave ekipman ak
istansil

Dlo sal ka kontamine pwason

Netwayaj ak dezenfeksyon

Poukisa netwayaj enpòtan?

- Diminye risk pou yo anpwazonnen ak manje
- Retire rezèv manje pou bakteri
- Retire materyèl / manje pou bét nuizib
- Diminye risk pou kontaminasyon manje
- Retire pousyè tè ak grès
- Pèmèt dezenfeksyon
- Ankouraje yon imaj konpayi bon
- Ofri yon espas travay san danje epi bél

Netwayaj dwe planifye (orè)

Kisa

Ki moun

Kilè

koman

Kalite / kantite pwodwi chimik

Tan

Enfòmasyon sou sekirite

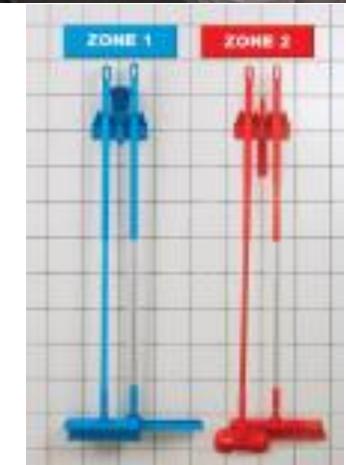
Dosye

Orè netwayaj yo itilize pou asire ke tout zòn yo netwaye byen nan bon moman.

Prekosyon sekirite pou netwaye

- ✓ Pa netwaye tou pre manje
- ✓ Pa melanje pwodwi chimik yo
- ✓ Pa estoke pwodwi chimik yo sou etaj pwodiksyon an
- ✓ Kenbe pwodwi chimik yo nan chanm chimik yo deziyen, menm resipyen yo itilize / louvre
- ✓ Pa mete pwodwi chimik nan manje oswa nan resipyen ki pa gen etikèt
- ✓ Toujou swiv enstriksyon manifaktirè yo
- ✓ Dilye epi rense jan sa nesesè
- ✓ Mete rad pwoteksyon apwopriye
- ✓ Sere ekipman netwayaj nan zòn yo deziyen an
→ Iwen atè a sou yon etajè

Sèvi ak zouti ak kòd-koulè pou netwaye

Bale / raklèt netwayaj ak kòd-Koulè :

Vèt- zòn resepsyon an

Ble - zòn transfòmasyon / anbalaj

Jòn - zòn depo

Pwen kle lè w ap manyen pwodwi chimik nan yon zòn pwodiksyon manje

Netwayaj / dezenfeksyon efikas diminye risk pou kontaminasyon

Pèmèt ase tan kontak
(tan ki nesesè pou yon pwodui chimik travay efektivman)

Toujou swiv enstriksyon manifaktirè yo

Rès manje / pousyè tè / savon anpeche dezenfeksyon chimik

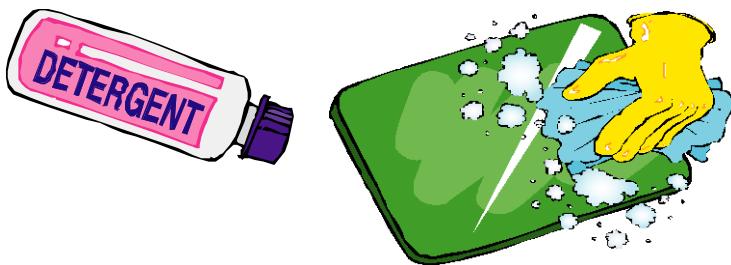
Netwayaj ak dezenfeksyon yo se de pwoesisis separe

Netwayaj efikas DWE rive anvan dezenfeksyon ka
pran plas paske ajan chimik ka pa mache

Ki sa ki netwaye?

*Aplikasyon enèji sou
yon sifas pou retire
pousyè tè ak / oswa
grès*

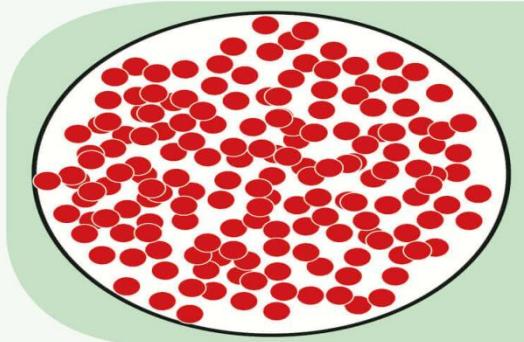
Yo itilize yon **detèjan** pou netwaye.
Detèjan PA touye bakteri ak lòt mikwo-òganis.

Ki sa ki dezenfeksyon?

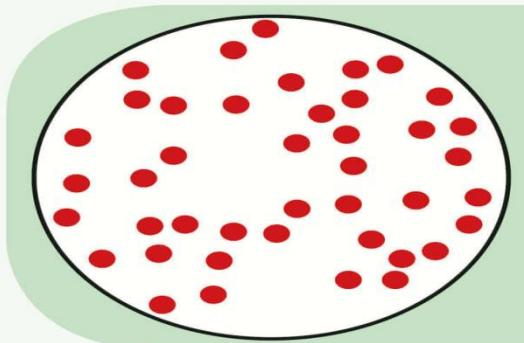

*Yon pwoesisi ki detwi mikwo-òganis
sou sifas, istansil ak ekipman*

Netwayaj / Dezenfeksyon

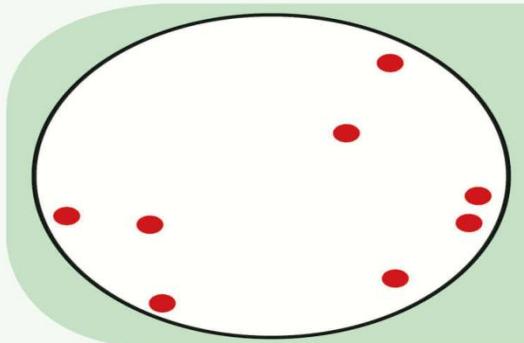

Sifas ki pa netwaye

Sifas ki netwaye

- Li parèt pwòp lèw ap gade
- Mikwòb yo redwi (10 – 90%)

Sifas ki dezenfekte

- Mikwòb yo redwi (99.999%)

Ki sa ki ta dwe dezenfekte?

Sifas kontak manje :

- Istansil / ekipman pou manje
- Sifas pwodiksyon an
- Mi adjasan a sifas pwodiksyon an
- Lavabo
- Frijidè

Sifas kontak men yo:

- Zò kote yo manyen tankou manch sou pòt, tiwa, frijidè
- Wobinè / lavabo men
- Bwòs pou zong

Dezenfeksyon ka reyalize lè w sèvi avèk pwodwi chimik, tanperati ki wo oswa vapè

Etap nan netwayaj ak dezenfeksyon sifas manje ak zòn kontak yo

1. Manyèlman retire fatra vizib ak zouti netwayaj
ak dlo pwòp

2. Sèvi ak yon eponj, lave avèk savon oswa detèjan

3. Rense I avèk zouti pwòp ak dlo pwòp (anba presyon)

Dezenfekte sifas yo lè w aplike dezenfektan manyèlman
oswa avèk kim (**etap pou bakteri tiye**)

5. Rense nan etap sa a (si sa nesesè)
OSWA

6. Kite dezenfektan an sou li pandan lannwit lan epi rense I byen
ak dlo nan denmen maten anvan yo kòmanse pwodiksyon an

Pwen kle pou sonje sou dezenfektan

**Pou itilizasyon efikas swiv enstriksyon manifaktirè
yo bay sou etikèt la**

**Kèk dezenfektan yo toksik epi yo bezwen rense yo.
Sepandan, dezenfektan ki san danje pou manje yo
disponib.**

**Dezenfektan yo bezwen tan pou yo mache.Tan
kontak yo varye epi yo ka segonn oswa minit sa
depann de pwodui chimik yo te itilize a ak sa yo te
dezenfekte a.**

PA Melanje dezenfektan

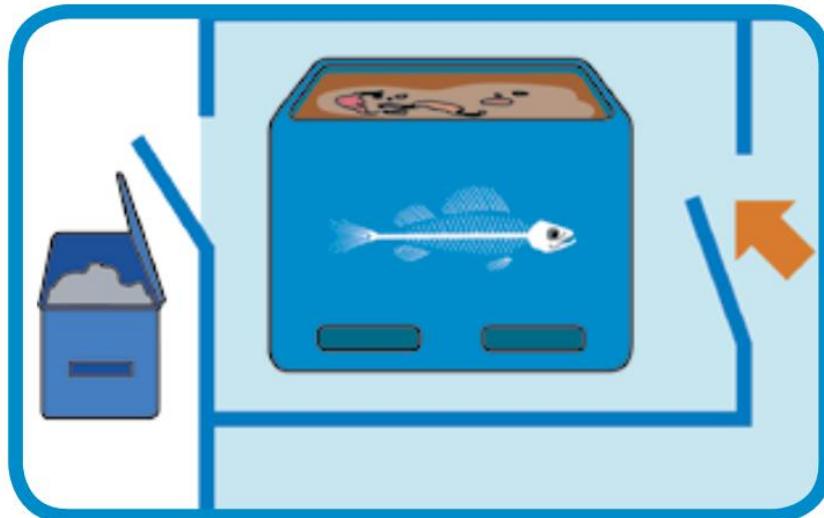
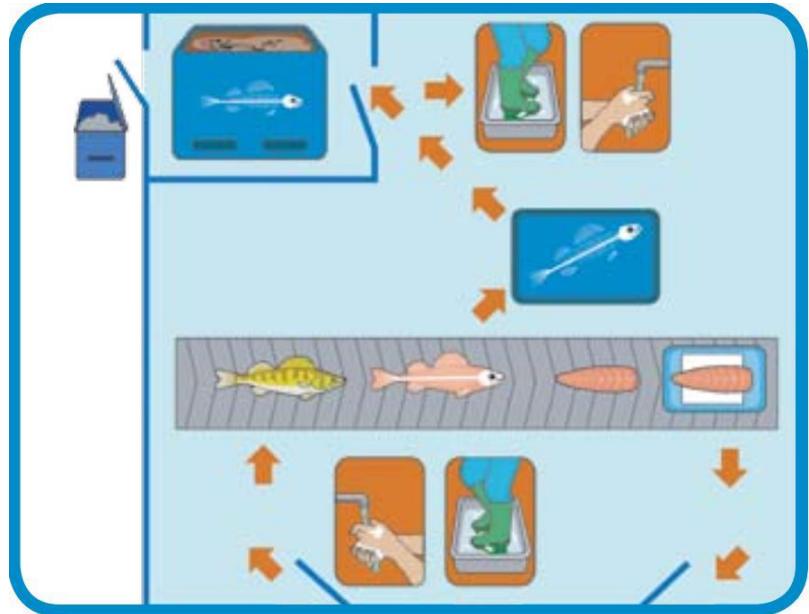
**Swiv pwosedi dilisyon kòrèk pou
pwodwi chimik netwayaj yo**

Jesyon jete dechè

Manyen dechè Pwason

- Dechè yo ta dwe estoke nan yon zòn apa.
- Ou ta dwe kapab antre nan zòn depo dechè a atravè yon pòt sou andedan an ak yon pòt sou deyò an tou.

Depo ak jete fatra

Yo pa dwe pèmèt sanble fatra nan zòn transfòmasyon

Yo dwe jete fatra yo nan resipyen ki ka fèmen

Poukisa yo ta dwe ramase ak jete dechè san pèdi tan??

- Pou diminye risk kontaminasyon
- Pou anpeche bakteri miltipliye
- Pou pèmèt netwayaj fèt
- Pou anpeche move sant
- Pou evite atire bêt nuizib yo

Kontwòl bêt nui zib nan Manje

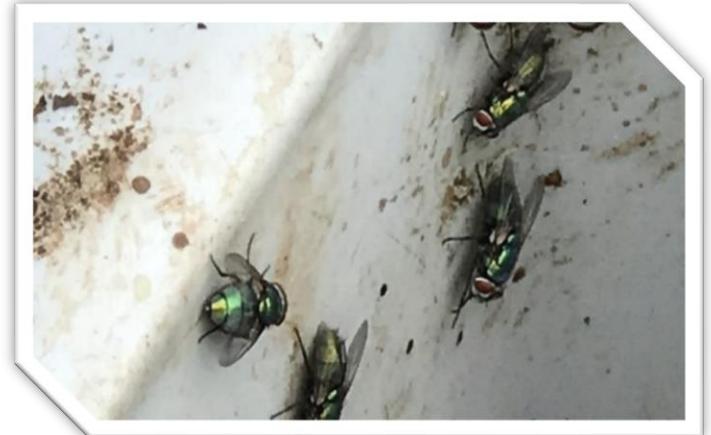
Bèt nuizib nan manje

Vèmin pote ak gaye bakteri. Yo dwe anpeche yo antre nan nenpòt depo manje oswa zòn yo okipe manje, pa egzanp:

- Lè w tcheke livrezon yo
- Jete fatra regilyèman
- Sèlman louvri pòt lè sa nesesè
- Sèvi ak pyèj

**Ki kèk bèt nwizib komen nan
manje?**

- Wonjè - sourit, rat
- Ensèk - mouch, gèp, ravèt
- Zwazo
- Chen
- Chat

Siy bèt nuizib nan manje

- Kaka
- Twou nan mi yo
- Tras bèt nwizib nan manje
- Prezans ze ensèk
- Po ensèk
- Fil zarenyen

Ki sa ensèk nuizib yo bezwen pou yo siviv?

Poukisa kontwòl ensèk nuizib enpòtan?

Paske yo ka koze :

- Kontaminasyon
- Anpwazònman Manje
- Gaspiyaj
- Domaj
- Plent

Toujou rapòte nenpòt siy ensèk
nuizib bay sipèvizè ou imedyatman

Gen kesyon?

